

הקורא עומד פרק שלישי מגילה

כב.

עין משפט נר מצוה

מסורת הש"ס

בז א מיי פייב מלסות
מפלגה הלכה ג טושיע
לח"מ סי' י קלח טעף ב:
בח ב מיי פייב מלסות
כלי המקדש הלכה ו:
בח ב מיי פייב מל'
מפלגה הלכה ג טור
ש"ע לח"מ סי' קלח טעף ב:
ל ד מיי פייב שם הלכה
ד טושיע לח"מ סי' מב
טעף ב:

מוסף רש"י

ביום הראשון. של שבע.
בראשית. פרשה ראשונה.
יהי ראשית. פרשה יח
רקיע. לפי שאין בפרשה
בראשית נבדל מ' פסוקים
כדי קריאת כן לוי ויחל
וקן חולן (תורת כו).
דתיאל פסוקי הוי.
וסוף נהו למד נבדל (שם)
(כו). דולג. הראשון קורא
שלושה פסוקים ושמונה
מתחיל פסוק שנים ב
הראשון פסוק עשר עשר
שלושה. והשנים ח' משירין
בפרשה פחות משלושה
פסוקים. למה. משום דלא
אפשר (שם). פוסק.
פסוקי פסוק לטעם.
ראשון קורא שני פסוקים
וחצי ולוי משלים חצי אחר
הפסוק שקרא הכהן עם
שנים תעשרים (שם). ר'
חנניא קרא. שהיה בעל
מקרא וידוע בנדרת וכן
בנעמיים (שם). וסוף: ר'
חנניא. צער גדול. הכהן
ברחמי ומזכיר עליו שיעור
לי לפסוקי פסוק לטעם
לנדר מיעוט שמונה
לפני שאין יוכלו לקרוא
פסוקי חלו. (שם). הכהן
נמי לא אפשר. גבי
ס"ח. ובדילוג יח אפשר
משום היחלואין. והוא
אם שני דולג ומתחיל
בפסוק שנים ב הראשון.
בני חסד הנכנסין של
שמונה קורא הראשון
בסורין לומר שלם קרא
הראשון אלה שני פסוקים
ופסיק מניה מורכב.
ובשלהשון קורא ג'
פסוקים ולוי משירי אלה
שנים. איכא גזירת ויאלץ.
דכתיב ה' איך עבדתי ליה
בשני פסוקים (שם).
פרשה של ששה
פסוקים. אשאר ימות
השנה קא'. (שם). ויש
אומרים שלשה. מפרשה
אחרת (שם). למאן
דאמר דלדולג
למאן דאמר פוסק
בפסוק. לומר פרשה של
חמשה פסוקין אלא קורא
שני שלשה פסוקין בפרשה
אחרת. לידולג או ליפסוק
(שם). ועיי' שם בהגות
הב"ח. דאפשר דכתיב.
דלות ליה רווחא. שיהיה
לקרות מפרשה פתח בריך חתים ואל
הכל לית ליה רווחא. דכל
לא מצי למקרי אלה
בראשית ויהי רקיע (שם)
(כח). אלא מהא ליכא
למישמע מיהא. דחולא
מנני לאו כולה דוקא. אלא
חולא מעיינו דוקא. או
משום דאין ספק. ודלא ארץ
אטו ההוא ולא ידעין
מיעיני דוקא דנעמד מיהא
(שבת קכא). רבי הונא.
ישראל הוה (גמ' סו).
ישראל הוה (גמ' סו).

אין מתחילין בפרשה פחות מנ' פסוקים. גזירה משום הנכנסין
שלא יטעו לומר שאותו שקרא לפניו לא קרא אלא שני
פסוקים וקשה על מנהג שלנו שאנו קורין בפרשה ויחל בתענית
והראשון מתחיל שם והוא לסוף (י) שני פסוקים מפרשה שלמעלה וכן

המפסיד צו"ע צחול המועד לפסח
שמתחיל מוהקרבנות שהוא דולג לסוף
שני פסוקים מראש הפרשה ויש לומר
דשאי אלו הפרשיות שהרי ידועות
הן לעולם וליכא למטעי וכן פרשה
של ראש חדש שהשלישי קורא וזוים
השנה (י) אין לחוש שמה יאמרו
הנכנסים שהשלישי לא קרא אלא
שני פסוקים מוזוים השנה שהרי
הדבר ידוע לעולם וגם יש להם לחשוב
שא"כ לא היה לו להניח כשהגיע
לפרשה שהי' גם זו מעין פרשה
שהיה שם: **ואם** איתא ארמא
דאמר דולג דרדון. פירש הקונטרס
למאן דאמר פוסק לא קשיא מידי
דכיון שקרא הראשון שלשה פסוקים
אין לפסוק עוד וקשה דהא מאן
דאמר פוסק אית' ליה שפיר נמי דולג
אי לאו גזירה משום הנכנסין והיוולג
והכל נהי שאין אנו יכולין לתקן מה
(ר) שעשו הראשונים שהטעו את
היוולגים שסבדו שהצא אחריו לא
יקרא אלא שני פסוקים מכל מקום
היה להם לתקן שלא יטעו הנכנסין
לפי שמתחיל זה בשני פסוקים סמוך
לפרשה לכך נראה לפרש דלמאן
דאמר פוסק לא קשיא מידי דלדידיה
תרצי שפיר שאני הכא (ה) היכא דלא
אפשר אכל היכא דאפשר שלם לפסוק
פשיטא שאין להפסיק אכל למ' דולג
מקשה: **שאני** התם דאפשר.
קשיא היך נהגו העולם צחולו של
מועד של חג שקורא הרביעי כל
מה שקורא השנים והא הכא דלא
שרין לא דולג ולא פוסק אלא היכא
דלא אפשר ואפילו היכא (י) דקאמר
משום הנכנסין והיוולגין מיהא הא
פשיטא לן שאם קרא אחריו שלפני
האחרון עד שני פסוקים מסוף
הפרשה בפסוק או בעצרת שהאחרון
דולג למעלה ולא יקרא שני פסוקים
שהיה האחר וגם מפרשה של
אחרת כיון דלא הוי מענינו של יום:
ושאין

דרבא לרב יוסף הלכתא מאי שלח ליה הלכתא דולגן: זה
הכלל כל שיש בו מוסף וכו': איבעיא להו תענית צבור בכמה ראש חדש
ומועד דאיכא קרבן מוסף ארבעה אבל הכא דליכא קרבן מוסף לא או דלמא
הכא נמי איכא מוסף תפלה ת"ש בראשי חדשים ובחולו של מועד קורין
ארבעה הא בתענית צבור ג' אימא רישא בשני ובחמישי ובשבת במנחה
קורין ג' הא תענית צבור ארבעה "אלא מהא ליכא למישמע מינה ת"ש
דבר איקלע לבבל בתענית צבור קם קרא בספרא פתח בריך חתים ולא
ברוך נפול כולי עלמא אנהפיהו ורב לא נפל על אפיה מכדי רב בישראל
קרא מאי מעמא חתם ולא בריך לאו משום דבעי למיקרי אחרינא בתריה
לא רב בכהני קרא דהא "רב הונא קרי בכהני * בשלמא רב הונא קרי בכהני
דכאני חשיבי דארעא ישראל מיכא כיפוי ליה לרב הונא אלא רב הא
איכא שמואל דכהנא הוה ודבר עליה שמואל נמי מיכא הוה כיף ליה לרב הוה דעבד ליה כבוד ובי
עבד ליה בפניו שלא בפניו לא עבד ליה הכי נמי מסתברא דרב בכהני קרא דאי סלקא דעתך בישראל קרא
לפניה מאי מעמא בריך לאחר תקנה אי הכי לאחריה נמי לברך שאני היכא דיתבי רב דמיעל עיילי
מיקף

ומתנהיגין והא ומה התחלה מקיל תנא קמא ואמר ואחד מפרשה אחרת. מחמר יש אומרים ואומ' שלשה. שאין מתחילין בפרשה פחות משלושה פסוקין. שירי דחמיר (בבבשיי) [דמחמיר] תנא קמא ואמר
מפרשה של חמשה יחיד קורא אותה כולה ואם קרא שלשה והניח שנים. דאיעבד. אבל לכתחילה (ג) שלשה צריך להניח. לא כל שכן דמחמיר יש אומרים. ובין שאמר הלכה כיש אומרים למה הוצרך
לומר כשם שאין מתחילין כך אין משיירין. ופירקין מהו דתימא נכנסין שכיחי. והנכנס ששבע שיל קרא מן הפרשה שהתחיל בה אלא פסוק אחד ולא ידע שבכך קרא מן הפרשה שלפניה שני פסוקים יך
ואמר הקורא פסוק אחד יצא. לפיכך גור יש אומרים לקרות המתחיל בפרשה שלשה פסוקין. אבל להניח שני פסוקין בפרשה לא הוה גור דהא שומע העונה אחרי קורא אותם שני פסוקין ושלשה מפרשה
אחרת ולא אתי למישטא ולמירמר דתרי סניא. ואם תאמר ששם יצא אחד מן הכנסת (ו) ולא יסמע מה שקרא מן הפרשה האחרת. [ויצאין לא שכיחי]. קמ"ל. ואסיקנא הילכתא דולג והילכתא אמצעי דולג.

ליקרי. שליש תרי מהא שני מקראות דפרשת וזוים השנה ומלמא
קראי מזרשאי חדשים פשו להו תרי וכו': **זוים הראשון.** גבי
מעמדות תנן ליה במסכת תענית זוים הראשון בחדש בשנה: דולג.
השני חוזר ומתחיל פסוק שגמר בו שלפניו: **פוסק.** הראשון קורא

"אין מתחילין בפרשה פחות משלושה פסוקים
ליקרי תרי מהא ומלמא מהך פשו להו תרי
אמר לו זו לא שמעתי כיוצא בה שמעתי
דתנן (ב) ביום הראשון בראשית ויהי רקיע
ותני עלה בראשית בשנים יהי רקיע באחד
והוינן בה בשלמא יהי רקיע באחד דתלתא
פסוקי הוו ותניא: יהקורא בתורה לא יפחות
משלושה פסוקים ואיתמר עלה רב אמר דולג
ושמואל אמר פוסק רב אמר דולג מאי מעמא
לא אמר פוסק קסבר (י) כל פסוקא דלא פסקיה
משה אנן לא פסקינן ליה ושמואל אמר
פסקינן ליה והא אמר רבי חנניא קרא צער
גדול היה לי אצל רבי חנניא הגדול ולא
התיר לי לפסוק אלא לתינוקות של בית רבן
הואיל ולהתלמד עשוין התם מעמא
מאי משום דלא אפשר הכא נמי לא
אפשר ושמואל אמר פוסק מאי מעמא
לא אמר דולג גזירה משום הנכנסין
ומשום היוצאין מיתבי (י) פרשה של ששה
פסוקים קורין אותה בשנים ושל חמשה
פסוקים ביחיד קרא ראשון שלשה
השני קורא שנים מפרשה זו ואחד מפרשה
אחרת ויש אומרים שלשה לפי שאין מתחילין
בפרשה פחות משלושה פסוקים ואם איתא
למאן דאמר דולג נדלוג ולמאן דאמר (י) פוסק
נפסוק שאני התם דאפשר בהכי אמר רבי
תנחום אמר ריב"ל הלכה כיש אומרים ואמר
רבי תנחום אמר ריב"ל כשם שאין מתחילין
בפרשה פחות מנ' פסוקים כך אין משיירין
בפרשה פחות משלושה פסוקים פשיטא
השתא ומה אתחלתא דקא מקול תנא קמא
מחמירי יש אומרים שיוור דמחמיר ת"ק לא
כ"ש דמחמירי יש אומרים מהו דתימא נכנסין
שכיחי ויצאין לא שכיחי דמנחי ספר תורה
ונפקי קמ"ל ות"ק מ"ש שיוירי דלא משום
יצאין אתחולי נמי גזירה משום הנכנסין אמרי
מאן דעייל שיוירי שילח ליה רבה בריה

דהא אפילו רב אמי ורב אסי
איכא שמואל דכהנא הוה ודבר עליה שמואל נמי מיכא הוה כיף ליה לרב הוה דעבד ליה כבוד ובי
עבד ליה בפניו שלא בפניו לא עבד ליה הכי נמי מסתברא דרב בכהני קרא דאי סלקא דעתך בישראל קרא
לפניה מאי מעמא בריך לאחר תקנה אי הכי לאחריה נמי לברך שאני היכא דיתבי רב דמיעל עיילי
מיקף

זהו ממדינת צבל דכהנא הוא:
ודבר עניו. נהוג היה להיות
למעלה מרב כדאמרינן בפרק מרובה
(ב"ק פ). רב לא עייל לקמיה דשמואל:
ורב הוא דעניו. להאי דלדכריה
עליה כבוד הוה עבד ליה משום
לדיטייה רב לשמואל דלא לוקמי בני
במס' שנת פ' שמונה עשרים (ד' קח).
שלא בפניו לא עבד ליה. ושמואל
לא היה צבזל אלא צנהרדעא:
מיקף

(א) תענית כו. (ב) תענית כו.
(ג) שם ברכות כו.
(ד) תענית כו: ע"ש. (ה) פוסק
פסוקי לומר דש"י ל"ג ליה
וי"ל דהקושטא קא' ארבע
דמי ושל חמשה בידים.
(ו) ע"י מדרש פב. ברכות כה.
(ז) ע"י ע"י. (ח) ע"י ע"י.
(ט) ע"י הכי גרסין וכו' וי"ע.
(י) ע"י רש"י ומסכת
מהרי"ל סי' קס ונמנן
אכרסם סי' קלח ט"ק כו.

גליון הש"ס

גמ' בשלמא רב הונא קרי
בכהני. ע"י לקמן דף כח
ע"א מורה כי קמאר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואמצי
דולג וכו' יכא נריך לשירי
בפרשה: (ב) ד"ה מוסף.
תפלת כ"ל ויכית פסוק
ממק: (ג) תוס' ד"ה אין
מתחילין וכו' וזוים השנה
וברביעי
הדרישם אין לחוש:
(ד) ד"ה ואל איתא כי
לתקן מה שעשה
הראשון שהטעה את
היוולגים: (ה) בא"ר שאני
הכל דלא כ"ל ויכית היכא
ממק: (ו) ר"ה שאני וכו'
ואפילו היכא דאיכא
משום:

רבינו חננאל

רב אמר דולג. כלומר
בחן קורא ר' ולי חוזר
וקורא פסוק אחד מן
הפסוקין שלשה שקרא
בחן וכו' שיריה נשאר
שלשה ישראל קורא
אחר. ושמואל אמר פוסק
כלומר פוסק פסוק אחד
לשנים ונשרה השמונה
השנה וקורא השלישי
משלושה שלשה. משום
דלא איפשר אלא בהכי.
ואותהו עליה דרב מיהא
דתיא פרשה של ששה
פסוקין קורין אותה שנים.
של חמשה יחיד קורא
אותה. קרא אחד שלשה
והניח שנים השני קורא
אותם שנים פסוק אחד
מן הפרשה של אחריה.
ויש אומרים ג' קורין מן
הפרשה שלאחריה שאין
מתחילין מן הפרשה פחות
משלושה פסוקין. ופריך רב
שאני התם דאפשר בהכי.
כלומר אפשר לו לקרות
מן הפרשה שאחריה. אבל
בעינן בראשית השלישי
דוצה לקרות ויהי רקיע.
ובענינן צא את בני ישראל
דסליק עינינא. שאי
אפשר לשליש לקרות
מן ובראשית חדשים
דהא רביעי קורא ובראשית
חדשים. וכיון דלא אפשר
להו לקרות מן הפרשה
שאחריה שאחר ווצה
לקרות הליך דולגין.
אמר ר' יהושע בן לוי
הלכה כיש אומרים. ועוד
אמר כשם שאין מתחילין
בפרשה פחות משלושה
פסוקין. כך אין משיירין
פחות משלושה פסוקין.